

2025

Hallagerbakken skoles plan for et trygt og godt skolemiljø

Hallagerbakken skole

01.01.2025

Innhold

1. Skolens mål for et trygt og godt skolemiljø	3
1.1 Skolens visjon/mål for skolemiljøet	3
Retten til eit trygt og godt skolemiljø (§ 12-2)	3
Skolen skal støtte og bidra til elevenes sosiale læring og utvikling gjennom arbeid med fagene og i skolehverdagen for øvrig. (Overordnet del 2.1).....	3
Skolen skal utvikle inkluderende fellesskap som fremmer helse, trivsel og læring for alle. (Overordnet del 3.).....	4
Skolens visjon/mål for skolemiljøet.....	4
2. Skolens felles forståelse og holdninger	5
2.1 Presisering knyttet til krenkelser	5
2.2 Begrepsavklaring/definisjoner	5
2.3 Skolens elev- og lærings syn	5
2.4 Fellesskapsorientert mobbesyn	6
3. Medvirkning.....	7
3.1 Elevenes medvirkning i planlegging og gjennomføring av tiltak for et trygt og godt skolemiljø.....	7
3.2 Ansattes medvirkning i planlegging og gjennomføring av tiltak for et trygt og godt skolemiljø.....	7
3.3 Skolens rådsorganer og utvalg i arbeidet med trygt og godt skolemiljø	7
3.4 Skolens informasjonsplikt ovenfor ansatte, foresatte og elever om elevenes rett til et godt skolemiljø.....	8
I opplæringslovens § 12 er det presisert at skolene har en viktig plikt til å informere ansatte, elever og foresatte om deres rettigheter. Dette inkluderer informasjon om skolens aktivitetsplikt og den skjerpede aktivitetsplikten, samt muligheten for foresatte til å rapportere saker til Statsforvalteren.	8
Hallagerbakken skole fokuserer systematisk på å forbedre elevenes skolemiljø og sikrer at alle ansatte er klar over hvilke forpliktelser de har i denne sammenhengen. På planleggingsdager ved skolestart og i fellestid gjennom skoleåret blir ansatte informert om opplæringslovens kapittel 12. Ved nyansettelser bekrefter de ansatte skriftlig at de har lest og forstått «Skolens plan for et trygt og godt skolemiljø».....	8
4. Skolens evaluering av skolemiljøarbeidet.	8
5. Årshjul	8

6. Skolens systematiske arbeid for å fremme et trygt og godt skolemiljø	9
7. Skolens systematiske arbeid for å forebygge brudd på retten til et trygt og godt skolemiljø. 10	
7.1 Rutiner skolen har for å forebygge brudd på retten til et trygt og godt skolemiljø, og hvem som er ansvarlig.	10
7.2 Beskrivelse av hvordan skolen skaffer seg oversikt over særskilt sårbare elever.....	11
7.3 Skolens systematiske arbeid med å følge med på skolemiljøet (første delplikt 12-4).....	11
7.4 Beskrivelse av hvilke undersøkelser/aktiviteter skolen gjennomfører systematisk for å skaffe seg informasjon om elevenes opplevelse av skolemiljøet.	11
7.5 Beskrivelse av hvordan skolen følger opp resultatene fra Elevundersøkelsen.....	11
8. Håndtere brudd på retten til trygt og godt skolemiljø (§ 12-4/5)	11
8.1 Beskrivelse av hvordan skolen sikrer at ansatte har en felles forståelse av hva som utløser aktivitetspliktene 2-5.....	12
8.2 Skolens rutiner for å gripe inn og dokumentere	12
8.3 Skolens rutiner for å melde fra og dokumentere	12
8.4 Skolens rutiner for å undersøke og dokumentere	13
8.5 Skolens rutiner for å utarbeide tiltak til aktivitetsplan/tiltaksplan	13

1. Skolens mål for et trygt og godt skolemiljø

1.1 Skolens visjon/mål for skolemiljøet

Retten til eit trygt og godt skolemiljø (§ 12-2)

Retten til et trygt og godt skolemiljø finner vi i Opplæringsloven § 12-2: "Alle elever har rett til eit trygt og godt skolemiljø som fremjar helse, inkludering, trivsel og læring."

Ved Hallagerbakken skole arbeider vi etter visjonen: «Sammen for læring». I denne visjonen ligger det både inkludering og et trygt læringsfellesskap som premiss for arbeidet vårt.

Vi arbeider daglig etter et mål om at alle elever skal lære mest mulig, og prestere best mulig ut fra sine forutsetninger. For å kunne nå dette målet må alle i skolemiljøet arbeide for et trygt og inkluderende læringsfellesskap, slik at forutsetningene for elevene blir best mulig.

For oss har det liten betydning hvor eleven kommer fra, hvilken hudfarge elev har, om eleven er funksjonshemmet eller hvilken tro eleven tilhører eller har. Ingen skal behandles urettferdig eller diskrimineres.

Ved skolen har vi voksne som tar ansvar og skal gjøre det som er til beste for eleven.

Vi arbeider for å gi elevene på skolen ferdigheter og kunnskaper de trenger for å klare deg bra i livet. Det innebærer å mestre grunnleggende ferdigheter, inneha nødvendige kunnskaper, vise holdninger og bygge vennskap for kunne leve sammen i forståelse med andre.

Elevene våre skal lære om menneskers rettigheter, om samfunnet vi lever i og om hvordan vi tar vare på naturen rundt oss.

Skolen skal støtte og bidra til elevenes sosiale læring og utvikling gjennom arbeid med fagene og i skolehverdagen for øvrig. (Overordnet del 2.1)

Elevens identitet og selvbilde, meninger og holdninger blir til i samspill med andre. Sosial læring skjer både i undervisningen og i alle andre aktiviteter i skolens regi. Faglig læring kan ikke isoleres fra sosial læring. I det daglige arbeidet handler derfor elevenes faglige og sosiale læring om å finne egen utvikling sammen med andre mennesker rundt seg.

Som en målsetting arbeider vi etter følgende målformulering: «Alle elever skal lære mest mulig, og prestere best mulig ut fra sine forutsetninger». Dette forplikter skolen til å tenke inkludering for alle elevene, og at vi arbeider for et læringsfremmende skolemiljø. Som praktisk støtte til dette arbeidet benytter vi «Tenkeskoleprinsipper» (se egen informasjon om Tenkeskolen). I Tenkeskolen er det sentrale prinsipper som handler om å utvikle egen faglig mestring og øve på evnen til å håndtere sosialt samspill med andre. Ved å omsette prinsippene i læreplanen og

Hallagerbakken skole

"Tenkeskolen" til praktisk undervisning må eleven øves i å ta ansvar, bygge karakter og egen viljestyrke.

Skolen skal utvikle inkluderende fellesskap som fremmer helse, trivsel og læring for alle. (Overordnet del 3.)

Et raust og støttende læringsmiljø er grunnlaget for en positiv kultur der elevene oppmuntres og stimuleres til faglig og sosial utvikling. Føler elevene seg utrygge, kan det hemme læring. Trygge læringsmiljøer utvikles og opprettholdes av tydelige og omsorgsfulle voksne, i samarbeid med elevene. De ansatte på skolen, foreldre og foresatte og elevene har sammen ansvar for å fremme helse, trivsel og læring, og for å forebygge mobbing og krenkelser.

For oss ved Hallagerbakken skole etableres tryggheten på flere ulike arenaer. Et inkluderende fellesskap som fremmer helse, trivsel og læring skjer gjennom arbeidet som gjøres med klassemiljøet. Klassemiljøet trygges og bygges av en tydelig og varm klasseledelse. Det er derfor vesentlig for skolen at de voksne er både ansvarst sitt bevisst og har støtte og verktøy til å håndtere god klasseledelse.

For å møte hver enkelt elev vektlegger vi gode elevsamtaler med trygge og tydelige voksne som har et tett foreldresamarbeid.

Vi mener det er nødvendig for elevene å oppleve et større fellesskap enn bare klassen, og ønsker at elevene blir kjent med både voksne og elever på tvers av trinn og klasser. Vi har derfor blant annet fadderklasser, inkluderingsagenter blant elevene, fellessamlinger og voksne som er ute med gul vest for å være synlig. Uansett hvilken rolle den voksne har i skolemiljøet vil den den ansatte prioritere å bli kjent med elevene.

Elevene er representert i elevrådet og har ansvar for ulike aktiviteter i friminuttene. Det å ha eierskap til egen skole og egen oppvekst gir grunnlag for å mene at det utvikles et inkluderende fellesskap som fremmer helse, trivsel og læring.

Ved skolen vår er vi opptatt av å kjenne historien til nærmiljøet og arbeide for å bygge et omdømme som skaper fremtidshåp og stolthet.

Rutiner, regler og systemer skal sikre at alle opplever forutsigbarhet og struktur i møte med skolehverdagen.

Skolens visjon/mål for skolemiljøet

Alle elever skal oppleve inkludering og ivaretagelse. De gangene man ikke opplever at det er et godt miljø skal vi sammen håndtere problemet og støtte eleven slik at eleven kommer styrket ut av de vansker som oppstår.

Det er kjente rutiner for å melde i fra dersom man opplever å ha det vanskelig, men som en hovedregel bygger vi et lag rundt lærer, slik at elevene har en trygg og kjent voksen å forholde seg til. Når elevene er i Aktivitetsskolen (AKS) skal de finne den samme tryggheten.

2. Skolens felles forståelse og holdninger

2.1 Presisering knyttet til krenkelser

Krenkelser omhandler rasisme, seksuell trakassering og andre hatefulle ytringer, knyttet til religion, livssyn, legning/leveform eller funksjonsevne.

2.2 Begrepsavklaring/definisjoner

- Skolemiljø: Med skolemiljø menes det fysiske miljøet, det psykososiale miljøet og læringsmiljøet, og elevers opplevelse av de mellommenneskelige forholdene på skolen og opplevd tilhørighet til fellesskapet.
- Krenkende atferd: Krenkende atferd er en fellesbetegnelse for alle former for atferd som uoverlagt eller tilsiktet rammer andre mennesker fysisk eller psykisk. Krenkelser omhandler rasisme, seksuell trakassering og andre hatefulle ytringer, knyttet til religion, livssyn, legning/leveform eller funksjonsevne. Hva som oppleves som krenkende er en subjektiv opplevelse.
- Mobbing av barn og unge er handlinger fra voksne og/eller barn og unge som hindrer opplevelsen av å høre til, å være en betydningsfull deltaker i fellesskapet og muligheten til medvirkning.
- Diskriminering: Diskriminering innebærer at en person blir dårligere behandlet eller trakassert, for eksempel på grunn av kjønn, legning, funksjonsdyktighet, religion, hudfarge og nasjonal eller etnisk opprinnelse.
- Rasisme: Rasisme er når noen blir utsatt for usaklig forskjellsbehandling eller diskriminering basert på etnisk tilhørighet, nasjonalitet eller utseende knyttet til opprinnelse.
- Trakassering: Trakassering er når en person blir utsatt for handlinger, unnlater eller ytringer som har som formål eller virking å være krenkende, skremmende, fiendtlige, nedverdiggende eller ydmykende.

2.3 Skolens elev- og læringssyn

Alle elever skal ha et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring. Alle elever skal oppleve at de hører til og er inkludert i fellesskapet på skolen. Skolen har nulltoleranse mot krenking som mobbing, vold, diskriminering, rasisme og trakassering. Skolen skal forebygge brudd på retten til et trygt og godt skolemiljø ved å arbeide kontinuerlig med å fremme helse, trivselen og læringen til elevene.

2.4 Fellesskapsorientert mobbesyn

Et fellesskapsorientert mobbesyn handler om hvordan man definerer mobbing, men også hvordan man forebygger mobbing og hvordan man handler/reagerer på mobbing. Ved å forstå mobbing som ekskludering fra klasse- og skolefellesskapet, det vil si en manglende opplevelse av å høre til og mulighet for å påvirke, er det i fellesskapet man forebygger og finner løsninger på mobbeutfordringer. Fellesskapende undervisning er også mobbeforbyggende, ved at skolens kjernevirksomhet, undervisningen, kan bidra til å bygge trygge og gode klassemiljøer med rom for alle, og der alle har en opplevelse av å være fullverdige deltakere

Hallagerbakken skole er i en stående prosess med personalet som sikrer at vi har en felles forståelse av relevante begreper som har betydning for et trygt og godt skolemiljø. Arbeid med forståelse og holdninger er på agenda i alle møter i løpet av skoleåret. Dette synliggjøres i skolens årshjul. Det er bevissthet i personalet med Oslo kommunes arbeid med traumebeviste omsorg, håndtering av vold og trusler, "Fyringsmodellen", "Robuste klasserom", inkludering og toleransevidu for å nevne noe.

Det er særlig viktig for skolen å ta krenkelser og den enkeltes opplevelse på alvor. Vi har nulltoleranse for rasisme, trakassering og hatefulle ytringer. Dette er gjort synliggjort i skolens regler og interne rutiner.

Det er en gjennomarbeidet holdning ved Hallagerbakken skole at vi ivaretar og liker alle mennesker, men det betyr ikke at vi aksepterer alle handlinger. Det er derfor slik at den som har gjort en handling som bryter med de verdier skolen ønsker å representere også blir holdt ansvarlig og må selv rette i de vansker som har oppstått. Voksne hjelper til med å håndtere utfordringene de er kommet i. Vi er av den grunn mindre opptatt av straff, men vektlegger ansvarliggjøring og hjelp og støtte til å håndtere utfordringer som oppstår. Ansvarliggjøringen handler om å oppøve både empati og gi rom for tilgivelse.

Inkludering står sentralt i vår forståelse av eleven. Elever som krenker andre skal også kunne arbeides inn i et fellesskap, og de som blir holdt utenfor fellesskapet skal oppleve å kunne finne en positiv vei inn. Vi arbeider med læringsfellesskap og et inkluderende fellesskap gjennom måten vi snakker til og om hverandre.

Vi støtter oss til definisjonene: «Mobbing av barn og unge er handlinger fra voksne og/eller barn og unge som hindrer opplevelsen av å høre til, å være en betydningsfull deltaker i fellesskapet og muligheten til medvirkning.» (Helgeland & Lund 2020)

Med denne definisjonen opplever vi å både kunne stille forventninger til ansvarsfull sosial opptreden og krav om å akseptere og inkludere ulikheter.

I *Trygt og godt skolemiljø 2021* av Inger Bergkastet m.fl., er det trukket frem fem områder som er helt sentrale for et trygt, godt og inkluderende skolemiljø. Områdene griper over i hverandre og påvirker hverandre gjensidig. Derfor er det viktig å se områdene i sammenheng, ikke kun

isolert. På Hallagerbakken skole jobber vi kontinuerlig med å ivareta de fem grunnleggende faktorene. Modellen under oppsummerer skolens arbeid med et trygt og godt skolemiljø.

3. Medvirkning

3.1 Elevenes medvirkning i planlegging og gjennomføring av tiltak for et trygt og godt skolemiljø

Ved Hallagerbakken skole ønsker vi å gi både elever og ansatte muligheten til å påvirke arbeidet med skolemiljøet. Dette gjelder både læring og hvordan skolen oppleves som et sted å være. Elevstemmen spiller derfor en sentral rolle i alt som angår elevene.

3.2 Ansattes medvirkning i planlegging og gjennomføring av tiltak for et trygt og godt skolemiljø

Skolen er delt inn i team på hvert trinn som hver uke har teammøter der skolemiljø ukentlig diskuteres. I tillegg brukes mye av skolens utviklingstid til dette arbeidet gjennom bruk av tenkeskolepedagogikken.

3.3 Skolens rådsorganer og utvalg i arbeidet med trygt og godt skolemiljø

Vi har et aktivt elevråd der alle klasser fra 3. til 7. trinn er representert. Elevrådet organiserer ulike aktiviteter som fremmer fellesskap og samhold blant elevene. Gjennom skoleåret arrangerer vi flere fellessamlinger, der ansvaret for planlegging og gjennomføring roterer mellom de ulike trinnene.

Diskusjoner om elevenes læringsmiljø er et jevnlig innslag i våre profesjonsfellesskap. Vi samarbeider tett med ulike instanser som FAU, PPT, ressursteam, skolehelsetjenesten, barneverntjenesten og Oslohjelpa for å skape et best mulig læringsmiljø.

Hvert skoleår starter vi med å informere om innholdet i kapittel 12, slik at både elever, foresatte og ansatte er godt informert om rettigheter og plikter knyttet til skolemiljøet. Skolen vil etablere SMU i løpet av våren 2025.

3.4 Skolens informasjonsplikt ovenfor ansatte, foresatte og elever om elevenes rett til et godt skolemiljø

I opplæringslovens § 12 er det presisert at skolene har en viktig plikt til å informere ansatte, elever og foresatte om deres rettigheter. Dette inkluderer informasjon om skolens aktivitetsplikt og den skjerpede aktivitetsplikten, samt muligheten for foresatte til å rapportere saker til Statsforvalteren.

Hallagerbakken skole fokuserer systematisk på å forbedre elevenes skolemiljø og sikrer at alle ansatte er klar over hvilke forpliktelser de har i denne sammenhengen. På planleggingsdager ved skolestart og i fellestid gjennom skoleåret blir ansatte informert om opplæringslovens kapittel 12. Ved nyansettelser bekrefter de ansatte skriftlig at de har lest og forstått «Skolens plan for et trygt og godt skolemiljø».

4. Skolens evaluering av skolemiljøarbeidet.

Skolens plan for et trygt og godt skolemiljø evalueres jevnlig. Evalueringen er synlig i skolens årshjul. Under neste punkt er skolens viktigste evalueringstiltak listet opp.

For å sikre evaluering har vi følgende tiltak. Evaluering av elevens skolemiljø er tema i elevgjennomganger, på trinntid og i fellestider. De ansatte blir løpende informert om elever som ikke opplever et trygt og godt skolemiljø.

Ledergruppen har elevsaker på agendaen ukentlig, slik at elevsaker følges opp.

5. Årshjul

Hallagerbakken skole har et årshjul som viser hvordan vi kontinuerlig og systematisk arbeider for å fremme elevenes helse, inkludering, trivsel og læring.

6. Skolens systematiske arbeid for å fremme et trygt og godt skolemiljø

Tiltak som fremmer trygt og godt skolemiljø på skolenivå, når de gjennomføres, og hvem som er ansvarlig.

Hva	Når	Ansvarlig
Fellessamlinger	Månedlig	Lærere
Aktivitetsdager	Vinter	Lærere
Åpen skole innskriving	Januar	Ledelsen
Utviklingstid	Ukentlig	Ledelsen
Trinntid	Ukentlig	Lærere
Elevrådsmøter	Månedlig	Avdelingsleder
Felles juleavslutning	Desember	
Felles sommeravslutning	Juni	FAU
Aktivitetshjørnet	To ganger i uken	Lærer
R-team	Ukentlig	Ledelsen
Miljøkoordinator	Daglig oppfølging	
Elevgjennomgang	Høst og vår	Ledelsen

Tiltak som fremmer trygt og godt skolemiljø på klasse/trinn-nivå, når de gjennomføres, og hvem som er ansvarlig.

Hva	Når	Ansvarlig
Fellessamlinger	Månedlig	Lærere
Aktivitetsdager	Vinter	Lærere
Tett samarbeid med barnehager	Gjennom hele året	Ledelsen
Tett samarbeid med ungdomsskoler	Gjennom hele året	Ledelsen
Uteskole	Ukentlig 1.-2.trinn	Lærere
Leirskole	Årlig	Ledelsen
Miljøpris	Halvårlig	Elevrådet
Elevrådsmøter	Månedlig	Ledelsen
Felles juleavslutning	Desember	FAU
Felles sommeravslutning	Juni	FAU
Aktivitetshjørnet	To ganger i uka	Lærer
Elevmedvirkning	Forløpende	Lærere

Klare regler og normer for atferd i skolen	Fortløpende	Ledelsen
Inkluderende leker	Fortløpende	Lærere

Tiltak som fremmer trygt og godt skolemiljø på individnivå, når de gjennomføres, og hvem som er ansvarlig.

Hva	Når	Ansvarlig
Elevsamtaler	To ganger pr år	Lærere
Utviklingssamtaler	To ganger pr år	Kontaktlærere
Foreldresamarbeid	Fortløpende	Lærere og ledelse

7. Skolens systematiske arbeid for å forebygge brudd på retten til et trygt og godt skolemiljø

7.1 Rutiner skolen har for å forebygge brudd på retten til et trygt og godt skolemiljø, og hvem som er ansvarlig.

På Hallagerbakken skole har vi faste tilsynsplaner i alle friminutt.

Skolen har faste rutiner ved oppstart av nye elever ved samtaler med foresatte og gjennomtenkt klasseplassering.

Skolen har mobilhotell, og har i tillegg et svært bevisste og reflekterte tanker rundt bruk av nettbrett i undervisningen.

Fravær registreres daglig og ved bekymring rundt fravær kontaktes foresatte av kontaktlærer og nødvendige tiltak igangsettes.

Skolen har et ressursteam bestående av ledelsen, miljøkoordinator, helsesykepleier, PPT og logoped.

Skolen har en miljøkoordinator og helsesykepleier som aktivt oppsøker elever, arbeider forebyggende og reparerende i forhold til skolemiljøet.

Skolen er en tenkeskole, vi bruker pedagogikken fra "Thinking schools". I dette arbeidet inngår arbeid med vaner og bygging av et godt skolemiljø.

7.2 Beskrivelse av hvordan skolen skaffer seg oversikt over særskilt sårbare elever.

I forbindelse med overgang fra barnehage til skole, gjennomføres to foreldremøter, nødvendige overgangsmøter og skolen inviterer alle førskolebarna til samlingsstund på skolen.

I forbindelse med overgang fra barneskole til ungdomsskole er det samarbeidsmøter med ungdomsskolen. Foresatte til elever som skolen anser som særskilt sårbare blir invitert til samarbeidsmøte der representanter fra både barneskole og ungdomsskole er til stede.

Elevgjennomganger blir gjennomført to ganger i året og her blir alle elever drøftet.

7.3 Skolens systematiske arbeid med å følge med på skolemiljøet (første delplikt 12-4).

Skolen gjennomfører elevsamtaler og utviklingssamtaler hvert semester. Elevsaker og læringsmiljø, herunder både på individ og gruppenivå, diskuteres ukentlig på trinntid.

Elevundersøkelsen og trivselsundersøkelsen gjennomføres hver høst. Ressursteam har ukentlige møter.

7.4 Beskrivelse av hvilke undersøkelser/aktiviteter skolen gjennomfører systematisk for å skaffe seg informasjon om elevenes opplevelse av skolemiljøet.

Skolen gjennomfører elevsamtaler, utviklingssamtaler, sosiogram, observasjon i klasserom, friminutt og elevundersøkelsen.

7.5 Beskrivelse av hvordan skolen følger opp resultatene fra Elevundersøkelsen.

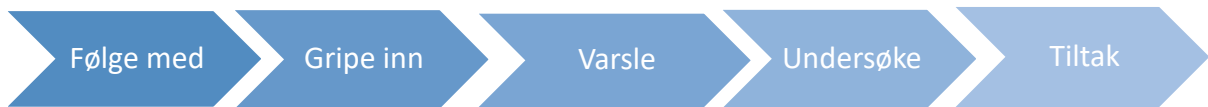
Når resultatene av Elevundersøkelsen og Trivselsundersøkelsen foreligger går ledelsen og trinnene gjennom resultatene. Resultatene diskuteres også i elevrådet. Videre arbeid foregår på trinn og i klasser. Nødvendige undersøkelser og påfølgende tiltak iverksettes dersom undersøkelsen viser at det er elever på skolen som ikke opplever et trygt, godt og inkluderende skolemiljø.

8. Håndtere brudd på retten til trygt og godt skolemiljø (§ 12-4/5)

Skolens aktivitetsplikt

Skolen har en aktivitetsplikt for å sikre at elever har et trygt, godt og inkluderende skolemiljø. Aktivitetsplikten gjelder i skoletiden og på skoleveien. Dersom årsaken til opplevelsen av utrygghet, ensomhet, mistro og lignende ligger utenfor skoletiden eller skolens område begrenser ikke dette skolens aktivitetsplikt. Aktivitetsplikten gjelder for alle som arbeider på skolen.

5 delplikter:

Delplikt 1: Plikt til å følge med

Alle som arbeider på skolen må være årvåkne, og aktivt observere hvordan elevene handler hver for seg og seg imellom. Det er viktig at alle som arbeider ved skolen har lav terskel for å bry seg med hva elevene driver med.

Plikten til å følge med handler om

- Inspeksjonsordninger
- Tilsyn i garderobesol

8.1 Beskrivelse av hvordan skolen sikrer at ansatte har en felles forståelse av hva som utløser aktivitetspliktene 2-5

Skolen har rutiner for å sikre at alle ansatte kjenner aktivitetsplikten: «Skolens plan for trygt og godt skolemiljø» gjennomgås med nyansatte ved tilsettelse. Ved nyansettelser signerer den ansatte på at de har lest og forstått planen. Ansatte informeres om Opplæringslovens kapittel 12 ved skolestart og i fellestid gjennom skoleåret. Skolens team gjennomgår planen i oppstart av hvert skoleår.

8.2 Skolens rutiner for å gripe inn og dokumentere

Delplikt 2: Plikt til å gripe inn

Alle som arbeider på skolen skal gripe inn mot krenkelser som mobbing, vold, diskriminering og trakassering når det er mulig. Det kan for eksempel dreie seg om å stanse en slåsskamp eller en annen fysisk krenkelse, en utfrysningssituasjon eller elever som krenker andre verbalt.

8.3 Skolens rutiner for å melde fra og dokumentere

Delplikt 3: Plikt til å varsle

Alle som arbeider på skolen, skal melde fra til rektor hvis de får mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø. I alvorlige tilfeller skal rektor melde fra til skoleeier.

Plikten til å melde fra har nær sammenheng med plikten til å følge med. For å kunne fange opp og melde fra om at en elev ikke har det trygt og godt, må alle som jobber på skolen følge med.

Det er lav terskel for hva som gir «mistanke om» eller «kjennskap til» at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø.

Skjerpet plikt til å melde fra hvis en som arbeider på skolen krenker elever

Hvis en som arbeider på skolen får mistanke om eller kjennskap til at en annen som arbeider på skolen krenker en elev, skal hen straks melde fra til rektor. Dette står i opplæringsloven § 12-5.

Det er uakseptabelt at en som arbeider på skolen krenker en elev, og det er et grovt brudd på tilliten som elevene, foreldrene og samfunnet skal kunne ha til skolen. De som arbeider på skolen skal tvert imot hindre at elever blir krenket, og sørge for at alle elever har et trygt og godt skolemiljø. I tillegg har de en maktposisjon overfor elevene.

8.4 Skolens rutiner for å undersøke og dokumentere

Delplikt 4: Plikt til å undersøke

Når skolen har mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø, skal de snarest undersøke saken.

- elevenes egen opplevelse og bakgrunnen for den
- fakta om situasjonen
- faktorer i skole- og klassemiljøet som kan bidra til at eleven ikke har det trygt og godt

En undersøkelse kan også innebære å avklare forhold tilbake i tid. Hendelser på fritiden og på digitale flater kan ha sammenheng med relasjonene elevene har på skolen, og vil derfor kunne påvirke skolehverdagen. Bruk av digitale plattformer gjør at det kan være vanskelig for elevene å skille mellom hendelser på fritiden og på skolen.

For å ha grundige undersøkelser skal skolen

- ha samtaler med elever
- gjøre observasjoner
  - klasserom
  - friminutt
  - overganger
- kartlegge
  - klassemiljøet
  - relasjoner mellom elever
  - relasjoner mellom elever og ansatte

8.5 Skolens rutiner for å utarbeide tiltak til aktivitetsplan/tiltaksplan

Delplikt 5: Plikt til å sette inn tiltak

Elevenes egen opplevelse av skolemiljøet er avgjørende for om eleven har et trygt og godt skolemiljø, og for skolens plikt til å sette inn tiltak. Skolen skal aldri avvise eller bagatellisere en elevs opplevelse av å være utrygg eller av å ikke trives på skolen. Så lenge en elev selv mener at hen ikke har et trygt og godt skolemiljø, har skolen plikt til å sette inn tiltak.

Skolen må tilpasse tiltakene til den konkrete situasjonen og den lokale konteksten, blant annet til hva som er årsaken til at eleven ikke har et trygt og godt skolemiljø. Skolen må vurdere hva slags tiltak som ivaretar elevens interesser og behov best mulig. Det er elevens beste som er retningsgivende.

Tiltakene kan ha både et kortsiktig og langsiktig perspektiv.

Det må være tydelig hvilke problem tiltakene skal løse.

Eksempler på tiltak:

- lekegrupper
- økt voksentetthet
- støtte i friminutter
- samtaler med involverte elever
- samtaler i klassen
- samtaler med eleven (kontaktlærer, helsesykepleier...)
- samarbeid hjem – skole
- voksenstyrte fellesaktiviteter som fremmer fellesskap og aktivitet
- samtalegrupper
- bytte av gruppe, klasse, skole
- samarbeid med foresatte om aktiviteter på fritiden
- risikovurdering for annerledesdager
- trygge rutiner
- god klasseledelse
- gode rutiner for oppfølging av tilsyn i friminutter og klasseledelse